

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: *Rácz István*

Cím: „Pécázó”-k között

Forrás: *A Nép*

Bn

(Hely)

1925. 7. 19.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(

Osztályozás

Tárgy

433.1

Hely

Idő

1925

Személy

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

„Pécázó”-k között...

Új kereseti forrás a Dunaparton

**Amikor a víz „kávés,” — „A csukánál disznóbb hal nem létezik!”
Hogyan dolgoznak a horgászok? — Egy másik új kereseti forrás
Hogyan fogják a harcsát? — Halak, melyekre a horgászok
haragszanak...**

Báránnyelbők lebegnek napkelet felé, merre az erdélyi hegyek sóhajtoznak; kúszán húzódnak tova, mintha valamelyik evangélista lengetné fehér szakállát a szomorú, magyar föld felett. A Margit-híd óriási tömege gigantikus acélbordázatával barnán rajzolódik a napszálladat előtti édes fénybe, a híd alatt, a budai parton fehéren porzik az út, balra sárga homokgúla emelkednek, miniatűr-pyramisok, tőyükben apró gyermekek galambserege játszadozik, anyjuk kötőget, apjuk meg horgászik. Egy új kereseti lehetőség fejlődött ki a Dunaparton: a „pécázó”-k, vagyis a horgászok kicsi társadalma nyüzsög a homokon, hogy családjának megszerezze a mindennapi kenyeret...

Elöl egy katonai főszámvevő eregeti horgát a habokba. A horog egy két és fél méter hosszú bambusznádra kötött, finom zsinegen

lóg és el-elmerül a vízsodrásban. Szóba ereszkedünk s megtudjuk, hogy délután négy óratájt kezd gyüldölni a társaság, ki-ki a napi munkája után, hogy egy kis mellékkeresethez jusson, melyet sokszor tekintélyes összeggé is fokozhat a jó szerencse. Van itt tanár, köztisztviselő, munkás, a társadalom minden rétegéből való emberek találkoznak itt a B-listások elárvult csoportjával. „Schneider”-re halászgatnak, a félkilós, fehér halra, mely óriási mennyiségben rajzik a Duna partjai alatt.

— Mióta a bornak is fölment az ára, délutánokint magam is „pécázatok”. Kettős haszon: megmarad a pénzem és megszerzem a napi bőséges eledelt. Van itt ponty, harcsa, csuka, süllő, menyhal, domolyka, baling, márná, keszeg, dévér stb. Csak a víz lenne tisztább! A horgászat olcsó mulatság... Nini, egy domolyka!

Fehér hal ficánkol a horgán, a partra lendül, félkilós lehet. Szeme kerekre pattan a napsütött világon, kopolyúja mellől szivárog

a vére. Egy pillanat alatt bent van a táskában és a horog az új kukaccal ismét elmerül. Odább egy sárgaruhás úr ereszti a horognyél orsójáról a zsineget s bedobja mélyen a hullámok közé. Elégedetlenül csóválgatja fejét:

— Ma nem igen kedvez a szerencse. Csak tiszta vízben lehet halászni. Eddig már horgomra került volna jó néhány kiló, ha nem volna ilyen „kávés” (zavaros) a víz. Az időjárástól függ minden. Ha szél van, a halak mély vízbe vonulnak és ekkor sülyesztőt használunk a horgon; ha pedig szép idő van, akkor gyöngé olommal dolgozunk. Volt már úgy is, hogy egy óra alatt hét halat fogtam vagy öt kilónyi súlyban...

Máv. állomási előjáró, jóarcú, okos ember, valóságos haltudós. Érdekes élményeket mond el felvidéki halászatáról, közben kedvesen szítja a csukát.

— A csukánál disznóbb hal nem létezik! Ravasz és falánk. Hányszor kicsapta már kezemből a horognyelet! Utána a galóca követ-

kezik. Laposabb, mint a csuka és a szeme fölfelé áll. Ez is bitang! Egy tizkilós galóca az embert egykettőre berántja a vízbe. Egyszer cigarettára gyújtottam, az orsóforgatást abba hagytam s a következő pillanatban már berántott. Eppen hasra estem...

Szakszerűen magyarázza a halászatot.

— Pióca helyett gyakran műleggel dolgozunk. A szárnya tarka s hasát sötét szövettel vonják be, egy kis horog az egész, vízre dobjuk és a felszínen marad; a botot ilyenkor úgy kell vezetni, hogy a hal ne vegye észre. Még pisztrángot is fogtam a Dunából! Pedig a Duna piszkos és a pisztráng ilyen helyen nem igen marad. A hidegebb, gyorsabb folyású, világos vizet szereti. Inkább a hidak alatt tartózkodik, kukaccal fogjuk naplemente után, mielőtt a fehér vízelegyek leszállának a víz tükreire, mert ezekkel hamar jól lakik és akkor nem kap a horoghoz. A kukacnak élnie kell a horgon, különben nem kap utána...

Egy gyerek legurul a homokgúla tetejéről s kis hítja, hogy a vízbe nem pottyan. A hab mályaldossa egyik lábát. Visszamátyzik a kis magyar és a mamájátó egy nyaklevest kap. A mály tudós tovább magyaráz:

— Háromkilós a legnagyobb hal, amit horoggal foghatunk. Hogy fogunk-e harcsát? Néha azt

is, persze, nem horoggal. Ejszaka kell rálesni vagy nappal, mikor nincs hajójárat. Élőkácsával fogják, melynek szárnyai alatt horgok vannak, vagy friss májjal, melybe belerejtik a horgokat. Fogás után egy félóráig bent hagyják a vizbe, míg a prédát megemésztí. Ekkor önmaga jelzi, hogy fogoly, mert érzi már a horgot. Elkezd dobálni magát a vízben és ha ilyenkor nincs résen a halász, az öreg harcsa még a csónakot is fölfordítja egy pillanat alatt. A kisebbeket pacsirtával vagy tollatlan verébvel csalogatják. Nem könnyű mesterség, de néha jól jövedelmez. Csak ne volnának ellenségeink a víz alatt...

— Hogy-hogy? Micsoda ellenség?

— Hát a halak, például: a *bal-ling*, mely örvényben él és a kisebb halakat fogdossa. Vérszomjú ragadozó. A vizek ördöge. Aztán a *conkó* és a *sükör*, vagy a „papdöngincs”, ahogy népies nyelven nevezik. Komisz rablóhalak ezek, zavarják a halak útját és hasig nyelik a horgot. Az ember mégsem állatkinzó és sajnálja, aztán meg öt-hat percig tart, míg a horgot kiszedjük belőle, ez alatt pedig elfut a nagy hal és pukkan a halász...

A budai gyárkéményekből sötéten száll föl a füst a ragyogó vörös esti párázatba, a Duna közepén regatta húz el, rövid parancsszóra csapnak le az evezők és a propeller a csónak mögött egykettőre elmarad. A parton szekérke nyikorog, magyszemű fiúcska ül benne, óriási percc van a kezében, azon át néz ki a világra. Ohó! Csobban a víztükör, a bot meghajlik húzzák a halat. Egy ügyes sporthorgász — műszaki tisztviselő — kiemel egy picurka halat. Különös, hogy ma mind kicsi halat fog! Horgászatját két kő közé szúrja és diskurálgatunk.

— Minden vízben meg kell próbálni, így edződik az ember jó horgásszá. Én most pontyra utazom. Itt a forrás, — mutat egy vascölöpre — a kénes iszapforrás a Lukács-füredből, itt szeret tanyázni a ponty. Az idén nagy a bőség benne. A rendszer egy kiló és húsz deka. A nagyobbakat már

halóval kerítik. Vagy harmincan vagyunk itt vérbeli sporthorgászok, a többi amatőr...

Az orsót visszacsavarja, halkán berreg a kis gép, a spárga kiduzzasztja a tengelyét.

— Kukac kettő, — szól hátra a fiának. — A kukac is méregdrága. Ez is új kereseti forrás. Ott szedik a Svábhegy alján, hol agyagos a föld és virgonc a kukac. Egy maréknyi tíz—tizenöt-ezer koronába kerül. Ezért kukac helyett sajtot akasztok a horgokra, ezt különösen a márna szereti. Jó családok, de előbb öt-hat óra hosszat áztatni kell, hogy jó zsíros és rugékony legyen. A hal mesziről megérzi, mert a hálnak az oldalán és a farkánál is szagló-

szerve van. Vagy pedig egy négyzetcentiméternyi, skarlátpiros posztót átitatok anízsmagolajjal, ez is nagyon csalogatja a halat. Sajnos, a horgot sokszor elviszi a hal, vagy letépi a „kőponty”, a fenéken lévő kődarab. Általában szép és jó sport a halászat. Az ember elkerüli a korcsmát, napfürdőt élvez, pénzt keres és az idegzete is jól megpihen. *A horgászatot a munkáskérdés egyik megoldásának tartom...*

A nap eltűnik a János-hegy felé. Búcsúugara fényesókot rezegtet a Dunán. Hajó húz el és hullámok verik a partot. Lámpák gyúlnak s arany-piros fénycsikjaikat búhájosan rengeti a víztükör. Édes nyugalom árad el a parton, esti harangszó kondul át Buda felől és a horgászok leveszik kalapjukat áhítatosan. Adj, Uram jó szerencsét! A Margit-sziget felől *Bach Ave Mária*-ja száll föl magasztosan a g-húr szárnyán. Csobban a víz, tromba fej bukkan föl: a vízodrásból kikukkant a horgászokra az aranypénzü hal király... .

Lázár István.